

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Отдел образования Исполнительного комитета Сармановского муниципального района
МБОУ «Старомензелябашская ООШ»

Рассмотрено на МО
Руководитель МО

_____/Р.Ф.Шарипова/

Протокол № 1 от
«26» августа 2024 г.

Согласовано
Заместитель директора по УР

_____/ Э.А. Ильгамова/

Протокол №2 от
«26» августа 2024 г.

«Утверждаю»
Директор МБОУ
«Старомензелябашская ООШ
имени А. Тимергалина

_____/Э.С.Каюмова/
Приказ № 31 от «26» августа
2024г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
3 б КЛАССА С НАРУШЕНИЕМ ИНТЕЛЛЕКТА

учебного предмета «Родной язык»
муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения
«Старомензелябашская ООШ им. А.К Тимергалина»
Сармановского муниципального района РТ

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № 2 от «26» августа 2024г.

Составитель:
Учитель начальных классов
Шириева А.Р.

2024 – 2025 учебный год

Пояснительная записка

Структура рабочей программы

Программа обучения татарскому языку русскоязычных детей VIII вида специальных (коррекционных) школ составлена с учетом «минимума требований к содержанию преподавания татарского языка в школах Татарстана как государственного», представленного министерством образования и науки.

Составители программы: Г. Х. Сафиуллина, Г.Р. Шафикова, Л. А. Гиниатуллина. Программа обучения татарскому языку в специальной (коррекционной) русской общеобразовательной школе VIII вида (для 1-9 классов” Казань: школа “РИЦ”,2009)

Количество занятий: всего -34 часа, из расчета 1 час в неделю

Структура рабочей программы

Программа работы на татарском языке состоит из трех частей: пояснительной записки, содержания программы, включающей основные разделы, знания и навыки, требований к уровню подготовки учащихся.

Содержание рабочей программы

Самым важным требованием нового стандарта является то, что, завершая школу, «ученик должен ставить перед собой цель и подниматься до уровня, в котором он сможет найти пути ее реализации”. Это называется деловым образованием в новом стандарте. Деловое образование - самое общее понятие, раскрывающее важное содержание нововведения стандарта. Сам стандарт подразумевает структуру и принцип образовательной деятельности.

В целях социальной адаптации детей, обучающихся в коррекционных школах, обучение татарскому языку включает в себя следующие задачи:

- формирование у учащихся навыков восприятия татарской речи;
- формирование навыков диалогической и монологической речи;
- ориентация на чтение текстов разных жанров;
- умение правильно писать;
- практическое освоение фонетической, орфоэпической, лексической и грамматической основы татарского языка;
- ознакомление с татарским миром национальных традиций, обычаев, блюд, праздников, игр, образцов устного народного творчества,
- донести определенную информацию о татарской литературе, искусстве, культуре.

Основная цель изучения татарского языка в специальных (коррекционных) школах VIII вида - освоение языка, как средства общения.

Поэтому в программу было выбрано содержание, которое можно использовать с учетом возрастных особенностей учащихся и степени усвоения науки, в сферах общения, в ситуациях общения. В 3 б классе учащиеся овладевают навыками правильного произношения звуков татарского языка, произношения различных звуков букв и овладевают навыками правильного чтения и письма. Учащиеся начальных классов учатся составлять простые предложения по ситуациям и сюжетным рисункам. В 3 б классе 4 ученика, по уровню освоения предмета все относятся к 3 группе.

- Ученик 1 группы участвует в организации диалога - монологической речи в определенных сферах общения, ситуациях со своими сверстниками, пожилыми людьми;

- может указывать названия предметов, цвет, количество, движение;
- развиты навыки правильного чтения и письма.
- Ученик 2 группы сталкивается с трудностями во время фронтальной работы. Результаты его самостоятельной работы низкие, ошибки, допущенные в учебе и написании, не может исправить сам ученик. Умеет произносить имена, цвета, числа.
- У учащихся 3 группы низкие навыки чтения и письма;
- стремление к учебе, знаниям ограничено;
- свою ошибку в написании не может исправить сам ученик;
- навыки самостоятельной работы низки.

Обучение и оценка устных ответов:

Оценка "5" – переходит от всего слова к полному предложению; читает без ошибок; отвечает на вопросы; читает знакомые тексты искусно.

Оценка "4" – читает полным словом; пропускает 1-2 буквы; легко понимает прочитанное; понимает текст, знакомый с одинаковым звуком.

Оценка "3" – читает вслух; в каждом слове допускает ошибку; легко понимает прочитанное. Не отвечает на вопросы; темп чтения медленный, непонятный, не читает с правильной интонацией. Лексический минимум, который школьники должны запомнить и активно использовать в конце года - 105-110 слов.

Основные требования к знаниям и навыкам для учащихся 3 б класса к концу учебного года:

- легко понять минутный текст, рассказанный учителем;
- рассказать наизусть 2 предложенных стихотворения;
- составление 2-3 предложений по сюжетным рисункам с помощью опорных слов;
- вести беседу на изученную тему на каждом уроке, предусмотренном программой (количество предложений, высказанных учащимся, должно быть не менее 2);
- правильно читать и переписывать представленные предложения. Применение различных педагогических технологий на уроке:
- информационно-коммуникационные: на уроке используются презентационные разработки по многим темам;
- индивидуальный подход: индивидуальная работа с каждым учащимся проводится в зависимости от уровня знаний;
- здравоохранение: проводится минута отдыха, в перерыве проветривается классная комната. При планировании обучения предусматривается использование электронных средств.

Аңлатма язуы

Эш программасы статусы.

VIII төр махсус (коррекцияләү) мәктәпләрендә укучы рус телле балаларга татар телен укуыту программасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тәкъдим иткән «Татарстан мәктәпләрендә татар телен дәүләт теле буларак укуыту эчтәлегенә таләпләр минимумы»н исәпкә алып төзелде.

Программаның төзүчеләре: Г.Х.Сафиуллина, Г.Р.Шафикова, Л.А.Гыйниатуллина. “ VIII төр махсус (коррекцияләү) рус гомуми белем бирү мәктәбендә татар теле укуыту программасы (1-9 сыйныфлар өчен” Казан:РИЦ “школа”,2009)

Дәрес саны: барлыгы -34 сәгать, атнага - 1 сәгать исәбеннән

Эш программасы структурасы.

Татар теленнән эш программасы өч өлештән тора: аңлатма язуыннан, төп бүлекләренә, белем һәм күнекмәләренә үз эченә алган программаның эчтәлегеннән, укучыларның эзерлек дәрәжәсенә таләпләреннән.

Эш программасының эчтәлеге.

Яңа стандарттагы иң мөһим таләп мондый: мәктәпне тәмамлаганда, «укучы үз алдына максат куярга һәм аны тормышка ашыру юлларын үзе таба алу дәрәжәсенә күтәрелергә тиеш”. Бу – яңа стандартта эшлекле белем дип атала. Эшлекле белем – стандарт керткән яңалыкның эһәмиятле эчтәлеген ачып бирүче иң гомуми төшенчә. Белем алу гамәлләренәң структурасын һәм принцибын стандарт үзе аңлата.

Коррекция мәктәпләрендә укучы балаларны тормышка социаль яраклаштыруга юнәлтү максатыннан татар телен өйрәтү түбәндәге бурычларны үз эченә ала:

- укучыларда татар сөйләмен тыңлап аңлау күнекмәләре булдыру;
- диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре формалаштыру;
- төрле жанрдагы текстларны аңлап укуга юнәлеш бирү;
- дәрес язу күнекмәләре булдыру;
- татар теленәң фонетик, орфоэпик, лексик һәм грамматик нигезләрен гамәли үзләштерү;
- татар дөнъясына караган милли традицияләр, горәф-гадәтләр, ризыклар, бәйрәмнәр, уеннар, халык авыз ижаты үрнәкләре белән таныштыру
- татар әдәбияты, сәнгәте, мәдәнияте турында билгеле бер мәгълүмат житкерү.

VIII төр махсус (коррекцияләү) мәктәпләрендә татар теле өйрәнүнең төп максаты – телне аралашу чарасы буларак үзләштерү. Шуңа күрә программага, укучыларның яшь узенчәлекләрен искә алып һәм фәнне үзләштерү дәрәжәсе буенча , аралашу сфераларында, аралашу ситуацияләрендә куллана алырлык эчтәлек сайланды.

3 б сыйныфында укучылар татар телендәге авазларның дәрәс әйтелешен, хәрәфләрнең төрле авазлар белдерүләрен гамәли үзләштерәләр һәм дәрәс уку, язу күнекмәләре алалар. Башлангыч сыйныф укучылары ситуацияләр һәм сюжетлы рәсемнәр буенча гади жөмләләр төзәргә өйрәнәләр.

3 б сыйныфында 4 укучы, фәнне үзләштерү дәрәжәсе буенча шуларның барысы да – 3 нче группага керә.

- **1 группага кергән** укучы үзенен, яшьтәшләре, өлкәннәр белән билгеле бер аралашу сфераларында, ситуацияләрдә диалогик- монологик сөйләм оештыруда катнаша;

- предмет исемнәрен, төсен, санын, эшә-хәрәкәтен әйтә ала;

- дәрәс уку һәм язу күнекмәләре үсеш алган.

- **2 группага кергән** укучы фронталь эш вакытында авырлык белән очраша. Аның үзлектән эшләү нәтижәсе түбән, укуда һәм язуда җибәрелгән хаталарны укучы үзе төзәтә алмый. Предмет исемнәрен, төсен, санын әйтә белә.

- **3 группага кергән** укучының дәрәс уку һәм язу күнекмәләре түбән;

- укуга, белемгә омтылышы чикләнгән;

- язуда җибәргән үз хатасын укучы үзе төзәтә алмый;

- үзлектән эшләү күнекмәләре түбән.

Уку һәм телдән җавапларны бәяләү:

“5”ле – Бөтен сүздән тулы жөмлөгә күчә; хатасыз укый; сорауларга җавап бирә; таныш текстны сәнгатьле укый.

“4”ле – Тулы сүз белән укый; 1-2 хата җибәрә; укыганны җиңелчә аңлый; бертөрле тавыш белән таныш текстны аңлап укый.

“3”ле- Ижекләп, сүзләп укый; һәр сүздә хата җибәрә; укыганны җиңелчә аңлый

“2”ле- хәрәфләр укый; сорауларга җавап бирми; уку темпы әкрән, аңлаешсыз, дәрәс интонация белән укымый.

Укучылар ел азагында истә калдырырга һәм актив кулланырга тиешле лексик минимум -105-110 сүз.

Уку елы азагына 3 б сыйныф укучылары өчен белем һәм күнекмәләргә төп таләпләр:

-укытучы сөйләгән бер минутлык текстны җиңелчә тыңлап аңлау;

-тәкъдим ителгән 2 шигырьне яттан сөйләү;

-терәк сүзләр ярдәмендә сюжетлы рәсемнәр буенча 2-3 сүздән торган жөмлө төзү;

- программада каралган һәр дәрәстә өйрәнелгән темага карата әңгәмә кору

(укучы әйтә торган жөмлөләр саны 2 дән ким булмаса тиеш);

- бирелгән жөмлөләрне дәрәс уку һәм аларны күчереп язу.

Дәрәстә төрле педагогик технологияләр куллану күздә тотыла:

- информатсион-аралашу: дәрәстә бик күп тема буенча презентация эшкәртмәләре кулланыла;

- шәхси якин килү: һәр укучы белән шәхси эш белем дәрәжәсенә карап үткәрелә;

- сәламәтлек саклау: ял минуты үткәрелә, тәнәфестә сыйныф бүлмәсе җилләтелә. Укытуны планлаштырганда электрон чараларны куллану күздә тотыла.

Календарь –тематик план

№	Дәреснең темасы	Сәгать саны	Уку эшчәнлеге төрләре	Үткәру вакыты	
				план	факт
1	Әйдәгез танышабыз	1	Диалог төзү Индивидуаль эш	03.09	
2	Бу кем? соравы һәм аңа җавап формасы	1	Дәреслек б/н эш Диалогны уку Парлы эш	10.09	
3	Раслау һәм кире кагу формалары	1	Сүзләрне татарчага тәржемә итү Рәсем б/н эш	17.09	
4	Бу кайсы шәһәр? соравы	1	Сүзләр әйтү Дәреслек б/н эш	24.09	
5	Татарстан шәһәрләре	1	Хәрефләрне күчереп язу	1.10	
6	Әйдә бергә уйныйбыз	1	Индивидуаль эш Телдән сорау Парлы эш	8.10	
7	Сиңа ничә яшь? соравы һәм аңа җавап формасы	1	Индивидуаль эш Рәсем б/н эш	15.10	
8	Кыргый хайваннар. Кыргый хайван исемнәренең күплек сан формасы	1	Рәсем б/н эш	22.10	
9	Урман дусларыбыз	1	Жөмлөләр төзү Рәсем б/н эш “Туп” уены	7.11	
10	Нинди? соравы һәм аңа җавап формасы	1	Рәсем белән эш Диалогны уку Парлы эш	14.11	
11	Рус халык әкиятә “Теремкәй”	1	Текст өстендә эш	19.11	
12	Дустыңны урамга уйнарга чакыру	1	Дәреслектәге рәсем б/н эш “Туп” уены	26.11	
13	Контроль күчереп язу	1	Телдән сорау. Диалогны уку Парлы эш	3.12	

14	Кыш билгеләре	1	Өңгәмә Дәреслек б/н эш	10.12	
15	Кыш бабай килә	1	“Туп” уены Уенчыклар	17.12	
16	“Минем чанам бар” төзелмәсе	1	“Серле капчык” уены	24.12	
17	-мы/-ме сорау кисәкчәләрен кулланып сорау бирү	1	Телдән сорау Парлы эш	14.01	
18	Яңа ел бәйрәме	1	Сорауларга җавап бирү. Дәреслек б/н эш “Туп” уены	21.01	
19	Бәйрәмгә барабыз	1	Диалог төзү. Диалогны уйнау “Укытучы” уены	28.01	
20	Бер-береңне уенга чакыру	1	Диалог төзү, “Тәржемәче” уены Парлы эш	4.02	
21	Татар алфавитындагы хәрефләр тәртибе	1	Рәсем б/н эш	11.02	
22	Күчереп язу.	1	Дәреслек б/н эш	18.02	
23	Кай жирең авыртканын сорау, әйтү	1	Диалог төзү. Рәсем ясау	25.02	
24	<i>Авырта</i> фигыленең юклык формасы	1	“Тәржемәче” уены Дәреслек б/н эш	4.03	
25	Сәламәт булу өчен киңәшләр бирү	1	Дәреслек б/н эш “Туп” уены	11.03	
26	Шәхси гигиена предметлары. Шәхси гигиена предметларын сорап алу	1	Диалог төзү Парлы эш	18.03	
27	Гаилә	1	Дәреслек б/н эш. Сүзләрне дөрес язу	1.04	
28	Гаиләдә кемнәр барлыгын әйтү, сорау	1	Диалогны дәвам итү Парлы эш	8.04	
29	Язгы көн	1	Жөмлөләр төзү Дәреслек б/н эш	15.04	
30	8 нче март – Әниләр бәйрәме. Бәйрәм белән котлый белү	1	Телдән сорау Текст өстендә эш	22.04	
31	Ризыкларның тәмле булуын әйтү	1	”Тәржемәче” уены	29.04	

			карточка б/н эш		
32	Туган көн – зур бэйрэм. Туган көн белэн котлау	1	Котлау язу Дәреслек б/н эш	6.05	
33	Күңелле жэй	1	Котлау язу Дәреслек б/н эш	13.05	
34	Жэйге ял. Жэйге бакчага сәяхәт	1	Өңгәмә кору һәм чаңгыда шуу	20.05	

УМК

Учебник: Р. З. Хайдарова, Н.Г.Галиева “Веселый татарский язык”. Учебник по татарскому языку и литературному чтению для 1 класса четырехлетней начальной русской школы (для детей, говорящих на русском языке). Казань, издательство” Татармультфильм”, 2013

УМК

Дәреслек: Р.З.Хәйдарова, Н.Г.Галиева “Күңелле татар теле”. Дүртъеллык башлангыч рус мәктәбенең 1 нче сыйныфы өчен татар теле һәм әдәби уку дәреслеге (рус телендә сөйләшүче балалар өчен). Казан, “Татармультфильм” нәшрияты, 2013